

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

fahs

FAHS * NUMMER 2 * MAJ 1991

FREDERIKSSUND *forårsturen*

Selskabets forårstur vil finde sted lørdag den 25. maj til Frederikssund, hvor Lektor Knud Christophersen vil vise rundt og fortælle lidt om det, vi ser. Derefter er der fælles kaffebord på Rådhuskroen. Pris for kaffe med brød er kr. 31-/pers. Efter kaffen tager vi til Færggården, som museumsinspektør Carsten Hess vil vise os. Der er gode muligheder for spadsere i Færgelunden, hvor eventuelt medbragt mad kan spises.

Mødested og -tid: Frederikssund Torv kl. 1400. Der benyttes egne køretøjer, og bilejere opfordres til at medtage deltagere, der ikke selv har bil.

Tilmelding til turen senest den 21. maj enten til Åse Zinck, tlf. (42) 311385 eller til Hans Christian Jarlov, tlf. (42) 850201 og/el. (42) 346975.

Gæster er velkomne.

Frederikssund er en af landets yngste købstæder. Først i 1809 overtog byen købstadsseværdigheder fra Slangerup. De ældste huse - og der er kun tale om få rester - går tilbage til midten af 1700-tallet. Derimod er der bevaret en del bygninger, som opførtes efter en stor brand i 1805. I de senere år har byens borgere fået øjnene op for det ønskværdige i at restaurere de få gamle huse, der overlevede 1960'ernes vandalisme.

Imidlertid er det ikke alderen på bygninger og gader, der gør en historisk vandring relevant. Selv 1960'ernes kassebyggerier

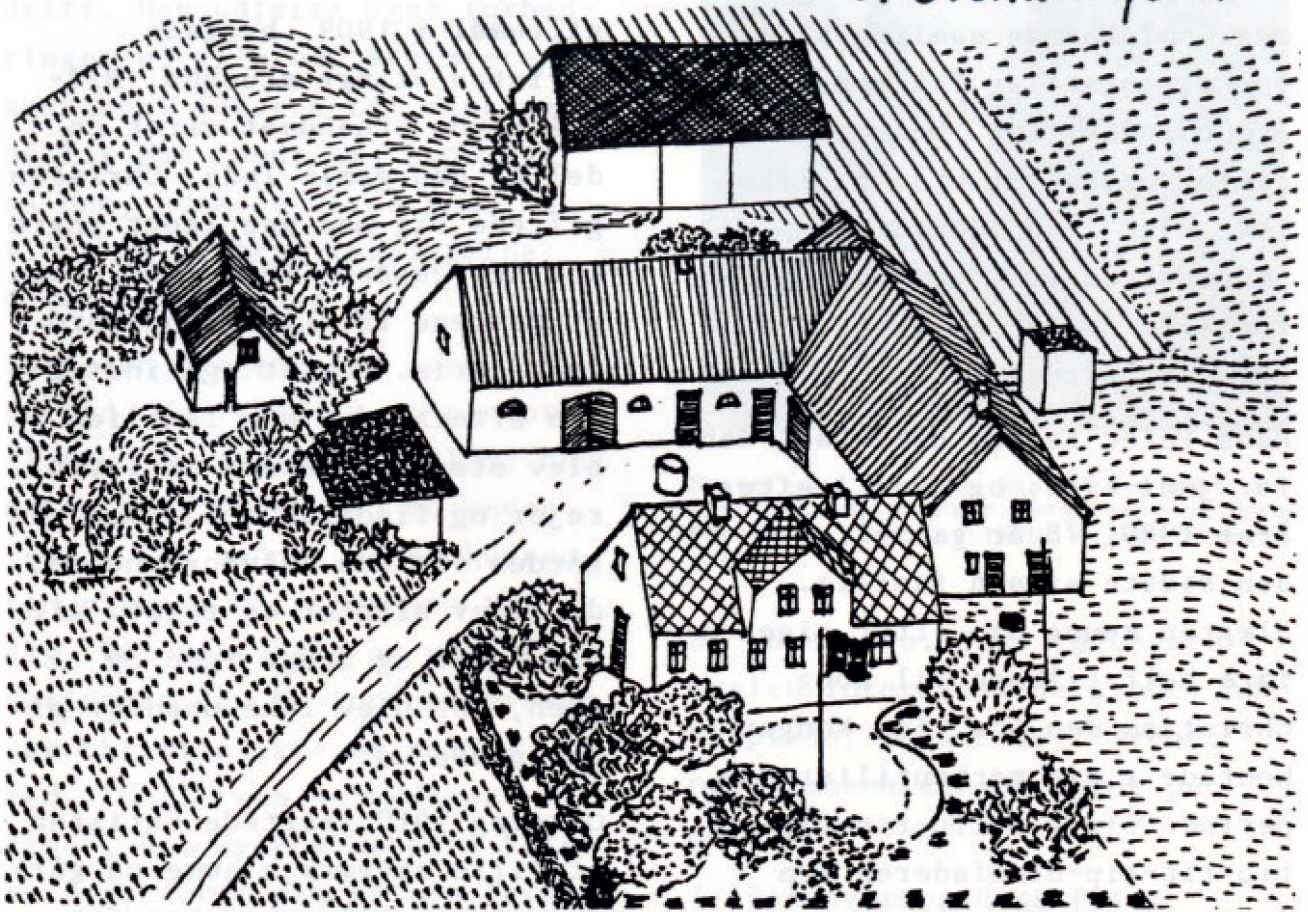
er nu historie. Alle huse med deres facader, ombygninger og tilbygninger "strutter" af historie.

Vi skal den 25. maj spadsere gennem byens hovedgade - startende i byens centrum: Torvet. Med lidt hjælp fra lidt kortmateriale, som udleveres til deltagerne, skal vi se et eksempel på en historisk byudvikling. Vi skal besøge den forhen så aktive havn, der nu kun besøges af skibe i få timer ad

FORTSÆTTES PÅ
BAGSIDEN!

Glægten paa Sognefogedgården

af Grethe Stjernø

For øjeblikket er der på museet Færggården en udstilling, der viser effekter fra sognefogedgården i landsbyen "Skoven" i Hornsherred. Udstillingen viser øverstestuen, familiens soveværelse, gårdens værksteder og forskellige landbrugsmaskiner, hvoraf flere er fremstillet af sognefogeden

selv. Herudover er der udstillet en lille del af de mange tekstiler, som museet har overtaget fra gården.

Hovedvægten i udstillingen er lagt på perioden 1900-1940, hvor Christen Larsen var sognefoged fra 1903 til 1953. I 1903 ernærede Christen sig som husmand, fisker og håndværker,

først langt senere blev han ved flid og sparsommelighed en vel-etableret gårdejer. I 1953, ved Christens død, blev hans søn Hans Peter valgt til sognefoged.

Færgegården har ved overtagelsen af gårdens indbo og løsøre erhvervet sin hidtil største og mest omfattende samling af møbler og tekstiler fra omkring århundredskiftet. Museet har derfor ønsket at vise publikum ikke blot indholdet af en hornsherredgård, men også at fortælle om de personer, der boede på gården.

Hans Peter Larsen blev født den 16. juni 1911, og døde i efteråret 1989, 78 år gammel, som den sidste af sin familie. Slægten kunne han efter sigende føre helt tilbage til Kong Christian den 4's tid. Kongen hentede i sin merkantilistiske periode tip-tip-tip-tip-tip-tip-tip-tip-oldefaderen fra Skotland til Danmark. Hans opgave var at lære danskerne at karte og spinde. Skotten fik senere tilnavnet "Stær", afledt af navnet på det len han kom fra, nemlig Stair.

Hans Peter Larsens tipoldefar var den første sognefoged på egnen efter at sognefogedinstitutionen var indført i 1791; den afløste de tidligere "kon-

gelige sendemænd". Efter tipoldefaderens død var sognefogedembedet ude af familien indtil 1903, hvor sønnesønnen Christen Larsen (1868-1953) blev valgt.

Oprindeligt var gården en to-længet sammenbygget gård, men omkring 1910 kort efter sit giftemål i 1909, byggede Christen et nyt stuehus. Hidtil havde stuehuset været en del af den gamle lade. Christen giftede sig med den langt yngre Dorthea Jensen (1888-1967), en af døtrene fra Lillevangsgård i Jægerspris. For at øge indtægten efterhånden som familien blev større, fiskede Christen rejer og fladfisk i fjorden. På gården var man selvforsynende, der blev slågtet og røget. Alt blev gemt og brugt igen og igen, der blev ikke unødigt givet penge ud.

Omkring 1910 startede Christen et lille savværk hjemme på gården. Ideen til savværket fik han fordi skoven blev irrationelt drevet. Beboerne på egnen kunne købe de udgåede træer i skoven for 1 krone stykket. På en industrimesse, som Christen besøgte omkring 1910, købte han en mundsavklinge, som han installerede på gården. Den blev i starten drevet af en vindmølle, der senere erstatte-

des af en petroleumsmotor. Ikke før end i 1939 kom der elektricitet på gården.

Christen var meget fingernem. På gården havde han både et snedkerværksted og en smedje. Her fremstillede han forskellige maskiner til gårdens drift. Han udførte også forbedringer på allerede eksisterende maskiner. Ideerne til maskinerne fik han rundt om, hvor han så dem, huskede deres konstruktion, og udførte tegningerne efter hukommelsen.

Christen byggede sin egen fiskerbåd, en isbåd og en pontonflyver. En isvinter sejlede han omkap på fjorden med en anden isbåd. Han vandt, og konkurrenten vinkede Christen hen til sig. Det viste sig at være Kong Christian den X. Pontonflyveren var Christen ikke så heldig med. "Christens helvedesmaskine", som egnens beboere kaldte den, fordi den på sin første tur slog nogle kolbøtter hen af stranden.

Børnene Hans Peter og Dora Christine (1914-1964) boede begge hele deres liv på gården, ingen af dem blev gift. Dora var som ung på Ølstykke Husholdningsskole. Efter husholdningsskolen var hun et år i huset i England. Hjemme interesserede hun sig for køkken-

Sognefoged Christen Larsen med hustruen Dorthea samt børnene Hans Peter og Dora Christine. Fot. o. 1920. Museet Færggården.

og urtehaven. Også indendørs-sysler interesserede hende, hun kniplede, broderede, vævede, porcelænsmalede og syede på maskine.

I 1941 overtog Hans Peter driften af gården efter Christen. Hans lagde som faderen vægten på mejeri- og svineproduktion. Fjerkræet stod kvinderne for. I 1962 blev sognefogedgården exproprieret af staten til militære formål, og Hans Peter blev forpagter på sin egen gård. I 1970 overlod han efter sigende dyrkningen af jorden til en maskinstation,

og i 1982 ophørte han helt med
landbrugsproduktion.

Også det politiske liv optog
Hans Peter, han blev tidligt
medlem af Venstres ungdom i Jæ-
gerspris og på Venstreforening-
ens 75 års jubilæumsdag, blev
han udnævnt til æresmedlem, den
første i foreningens historie.

Hans Peter fik kørekort i 1931,
og kort efter købte han sig en
motorcykel, som han og faderen
i 1930-erne kørte til Paris på.
Moderen havde forinden forsynet
dem med en stak pandekager, så
de ikke den første uge behøvede
at give penge ud.

Christen Larsens hjemmelavede
pontonflyver, også kaldet
"Christens Helvedesmaskine"
er her fotograferet i al
fredsommelighed.

Hans Peters helt store inte-
resse var flyvning. I 1920-erne
var han til flyvestævne på So-
phienborg, her overtalte han en
af piloterne til at give sig en
tur. Først i 1969, efter at han
var blevet alene på gården, re-
aliserede Hans sin drengedrøm,
at eje en flyvemaskine. Han
købte en Rally-commandore. Selv
opnåede han aldrig at få certi-
fikat, men han klarede proble-
met ved at hyre "privat-pilot-

er". Han fløj mange ture rundt i Europa, han var bl.a. i Frankrig og England mange gange, men også Danmark blev fløjet tyndt, når han skulle besøge venner og bekendte. I sommeren 1970 måtte han og hans pilot nødlande. De havde været på tur i Jylland; på vejen hjem løb de tør for benzin, og de måtte nødlande på Charlottenlund strand, midt blandt badende københavnere. Ingen kom noget til, heller ikke de badende.

Hans Peters rejselyst rakte længere end flyet kunne række. Allerede fra sidst i 1960 besøgte Hans mange eksotiske steder. Han var således i Japan, Kina, Bali, i Sydamerika hvor han besøgte Chile og Peru,

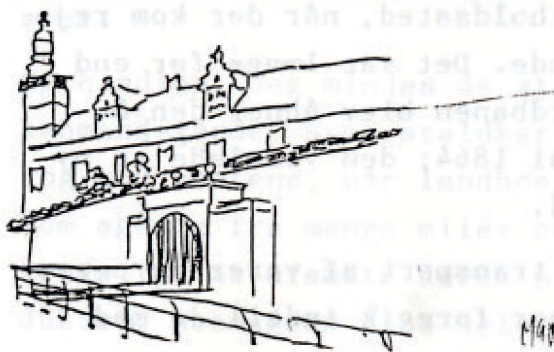
og også USA besøgte han flere gange.

Når Hans Peter var hjemme skulle der også ske noget. På hans fødselsdage samlede han altid en stor vennekreds på en af omegnens kroer. Gæsterne fik ikke kun god mad, også kulturelt skulle de have noget med hjem. F.eks. arrangerede Hans inden middagen på Gerlev Kro en omvisning på Selsø Slot. Et typisk træk hos Hans Peter Larsen, der til det sidste var levende interesseret i sine omgivelser, læste sin avis hver dag, og han var aldrig bange for at tage en diskussion op. Som en af hans bekendte siger: "Man kedede sig aldrig, når man var sammen med Hans".

KORNETELEV PÅ KRONBORG

En århundredlang historie er netop bragt til ophør - militæret har definitivt forladt Kronborg.

En lille del af denne historie beskrives af Gunnar Jespersen i dennes fængslende og fornøjelige erindringsbog "Ung i gamle dage", hvor et afsnit er helliget Jespersens ophold på Kronborg som kornetelev i årene 1932 - 33.

Det er spændende og festlig læsning, som samfundet kan tilbyde sine medlemmer for den særdeles favorable pris af 35,- kr. (excl. porto). Bogen, der er på 148 sider, kan bestilles ved henvendelse til Helsingør Bymuseum på telf: 49210098.

Et gammelt hus

på torvet i Hillerød fortæller

af
H. Fachmann

Engang var jeg byens fineste tilholdssted, når der kom rejssende. Det var længe før end Nordbanen blev åbnet den 8. juni 1864; den varslede en ny tid.

Al transport af varer og personer foregik indtil da med hestevogn. Mine gæster kom oftest med dilligence, hvis fører meldte ankomst med blæsning i et posthorn.

Mit navn var noget så fornemt som Stadt Copenhagen. Meget har jeg skuet i tidens løb. Frederik VII, hvis statue står med ryggen til slottets røde mure,

de irrede tage og de gyldne spir, har jeg set lyslevende sammen med Grevinde Danner køre i landauer ned over torvet, med kusken tronende højt på bukken. Søren Kirkegaard har passeret i vogn på vej til Gribskov, når han skulle meditere over stadier på livets vej. Sprogforskeren Madvig og Hartvig Frisch er som børn gået forbi mig. Jeg har set digterpræsten Hostrup på vej til gudstjeneste. Kulsvierne med høje læs trækul på vej mod København er kørt forbi mine vinduer.

Mine gamle kollega Frederik IIs

smukke kro på næsset, der skyder ud i søen, har jeg set falde for de ubønhørlige bulldozere som følge af en senere tids trang til at reformere og ændre; megen uforstand har jeg observeret i tidens løb. Det centrale i byens liv har været slottet og handlen. Det var en sær fornemmelse at overvære slottets brand i 1859. Til gengæld var det en fryd, da det stod genopført, således at jeg stadig kan glæde mig over at se dets spejlbillede i vandet, mens jeg opfanger tonerne fra det sprøde klokkespil. Slottet har betydet gode indtægter for

byen i kraft af sine mange gæster.

Og handlen. Jeg mindes de store købmandsgårde, hvor staldkarlen tog mod hestene, når landboerne kom agende fra mange miles omkreds for at afsætte deres produkter. Købmanden stod selv på trappen og bød velkommen. Når korn, smør, ost o.s.v. var afsat, gik bonden ind i den lave butik, der var oplyst af søvnige petroleumslamper.

Der var en speciel atmosfære hidrørende fra tjærede træskostøvler, tønder med spegesild, krydderier og meget andet. Det

var i og for sig en slags supermarked, men meget ulig vore dages sterile eksemplarer af slagsen. Færdig pakkede mærkevarer kendtes næsten ikke. Alt blev vejet af i poser på en stor vægt med jernlodder. De mest gængse varer som gryn, mel, salt, sukker o. lign. fandtes i skuffer, som var anbragt i den lange disk. Skulle folk købe kaffe, blev de ristede bønner hældt op i en tragt på den håndtrukne kaffemølle. Til at afveje det fremkomne produkt fandtes en lille skålvægt med messinglodder. Når handlen var overstået bød købmanden på brændevin og øl til bondemanden. Hans kone fik gerne kaffe eller en sød snaps. I tilgift kunne de måske få et kræmmerhus bolscher med hjem til børnene.

Hillerød var præget af stillestående provinshygge. Men kort efter århundredskiftet begyndte der at ske noget. De første automobiler viste sig i gaderne.

På hjørnet mod Slotsgade havde hidtil ligget en samling lave huse. Disse blev opkøbt af Tørmester Milner, som nedrev dem. I stedet opførtes bankbygningen, der var forsynet med eget elektricitetsværk og centralvarme. Snart efter opførtes

en bygning, hvor der vistes "levende billeder". Et kommunalt elektricitetsværk nogle år senere bevirker, at hele staden bliver oplyst bedre.

På landet gik mændene med træsko, mens kvinderne brugte tøfler. Tid efter anden gik mange over til at anvende læderfodtøj. Dette skabte grundlaget for flere specialbutikker på dette område. Under og efter 2. verdenskrig blev det i høj grad "in" at gå med træfodtøj igen.

To gange om året blev torvets stille fred afløst af myldrende liv. Det var ved skiftedagene, 1. maj og 1. november, når de handlende holdt krammarked. I tidens løb udviklede dette sig til at blive gøglermarkeder, hvor hele arealet var fyldt med boder, telte, gynger og karruseller. De mekaniske forlystelser var udstyret med flotte instrumenter (Strassenorgel), der foregreb en senere tids edb-styring, idet musikken var indkodet på et endeløst kartonbånd.

Det var festlige tider. Man kunne se verdens største mand og verdens mindste mand optræde side om side, man kunne se dødsdromekørsel på motorcykler i en ring med lodrette sider, professionelle bokkere dystede

med stærke karle, man kunne nyde synet af skønne, let påklædte kvinder og ikke at forglemme professor Labri's veltalenhed, når han berettede om frikadellens flugt over plankværket. Over alt mærkedes en duft af nybagte vafler til iskagerne. Ved sådanne lejligheder stod jeg næsten på gloende pæle. Syngepigerne, der ikke var spor snerpede, optrådte. Strømme af øl blev indtaget. Mine ejere, de digre brødre Bartels, var travlt optagede af, med serviet på armen og

sved på panden, at servere. Indgangen til restaurationen var dels en stentrappe ud mod Helsingørsgade, dels en port nede mod søen. På den anden side af porten var et af de mere ydmyge steder med strandsand på gulvet. Det var ledet af en kvinde, og i folkemunde benævnedes det "Stine i røven". Først i trediveerne havde markederne dog nået bunden, bl.a. en ung skohandler C.M. Hauge, opponerede voldsomt mod den gamle tradition som han syntes: "værende langt under lavmål for

det, der bør bydes publikum". Det sidste marked foregik 2. november 1939. Hillerød beholdt dog traditionen med handlen af bøndernes produkter på torvet 3 gange om ugen.

At torvehandlen blomstrer så godt som nogensinde, i vor moderne tid med dens manglende samværd mellem mennesker, og alle varer i plastik, kan man ved selvsyn overbevise sig om. Ved en lørdag formiddag at gå på Torvet, der falbydes alt fra keramikvarer, læderbælter, træsko, ost, fisk samt alle mærkens produkter. Hvilken duft en sensommerdag af frisk opgravede porrer og selleri, tørrede og friske blomster. Der tilbydes også diverse politiske meninger og kommunalpolitiske mærkesager.

Som handelsby gjorde Hillerød stadig fremskridt. Der kom i mellemkrigsårene flere og større butikker med store ruder og flotte udstillinger. Folk købte efterhånden ikke en vare, men et varemærke. Og man begyndte at udsmykke byen ved juletid og rejse et stort grantræ på torvet. Nytårsaftener var der glade stunder. Når min genbo, biografen, havde sluttet sin midnatsforestilling, blev et pragtfuldt fyrværkeri afbrændt på bygningens tag. Derefter var

der tradition for, at den kendte Hans Nielsen fra Gadevang entrede en af lysstanderne og holdt en flammende tale, der gerne indledtes med ordene: "Eder danske ungdom". Når talen var sluttet, tog han sin harmonika og gik i spidsen for et optog til "Køje Bugt", hvor han afleverede endnu nogle af sine visdomsord. Jeg tror nok, at de store politibetjente var glade for hans tilstedeværelse, idet situationen hele tiden var til at kontrollere.

Men også mørke tider har jeg oplevet. Foruden krigen i 1864, to verdenskrige. Men når man bliver gammel kniber det med at huske. Fra 1. verdenskrig erindrings jeg dog, at en kop kaffe kunne købes for 18 øre, og en ostemad hertil kostede 8 øre; en øl kostede 18 øre.

Priserne var steget en del under 2. verdenskrig, Det var i det hele taget en trist oplevelse, selv om det kunne være morsomt at se et tysk militær-orkester holde koncert uden en tilhører. Men i butikkerne var udbudet af varer sløjt, og alt var på rationeringsmærker. Mine skorstene havde det ikke godt, når der blev fyret med tørv og brunkul. Dog, trange tider får en ende. Det skete en lys majdag i 1945. Det er nok den bed-

Prospektkort visende lærer Teglbjærg med sin kone ved skolen i Vejenbrød, altså inden 1910.

år nødt til at holde hjælpelærere, og denne H.C. Svinding bestyrede embedet indtil det blev besat efter indstilling af Rasmus Larsen i Melby, Hartman Petersen i Kirkebjærg og Dahl i København.

Rasmus Teglbjærg var seminarist fra Skårup 1871, hvorefter han i 3 år var huslærer på Jernit ved Frijsenborg, så et par år hjælpelærer i Ringe, hvorfra han kaldtes til lærer og organist i Melby. Ægteparrets 3 ældste børn er født i Melby: Rasmus Jørgen 1881, Ingeborg 1885 og Gudmund 1886. I Karle-

bo Sogn fik de Margrethe (1888-1891), et dødfødt pigebarn 1889, Ellen 1891, der kun blev 1 dag og Louise Margrethe 1893.

I Vejenbrød begyndte Rasmus Teglbjærg sit virke i landsbyens anden skole, opført 1844, hvortil hørte en pæn jordlod. Da man besatte embedet vedføjede man, at læreren forpligtede sig til at flytte hvorhen i sognet det forlangtes. Gennem sognerådets forhandlingsprotokoller kan man følge de trange kår og den smålighed, der udvistes over for lærerne, f.eks. skulle der i 1898 sættes nyt tapet op i soveværelset, han fik papir og lister; men læreren bekoster opsætningen. Lige-

ledes fik han cement til nyt logulv; men læreren tillægger skærver!

Rasmus Teglbjærg hørte til de lærere, der inspireredes af botaniklærer prof. E. Rostrup, og dette førte til, at han blev interesseret i frøavl dvs. at rendyrke kulturformer af landbrugsplanter. Her samarbejdede han med Markfrøkontoret og senere med Landhusholdningsselskabets Hvede- og maltbygudvalg, hvor Teglbjærg fremstillede alle de bygsorter og -stammer, som udvalget benyttede til forsøg. Dette fortsattes med Statens Planteavlsvudvalg, til hvem Teglbjærg fremstillede vårsædstammer.

Denne interesse for botanik videreførte han til børnene i skolen. I Hørsholm Avis kan man se, at Karlebo Husmandsforening 1908 aflagde besøg hos Teglbjærg for at bese dennes forsøgsmark ligesom man også med stor interesse besøgte de mange bihuse der fandtes. I den smukke have tømtes madkurvene medens hr. og fru. Teglbjærg trakterede med kaffe. Rasmus Teglbjærg har nok mistet alle sine optegnelser, for i 1910 nedbrændte skolen i Vejenbrød. En ny blev opført samme år af arkitekt Kay Schrøder, der samtidig opførte den nye kirke i

Nivå. Den nye skole kom til at ligge tæt ved kirken på Møllevej (hvor nu "Teknova" har kontor), kirke og skole skulle ligge lige centralt for alle de omgivende landsbyer. Det er denne skole, der dannede grundlaget for den nuværende Nivå Centralskole.

I Pastor Arne Madsens kronik i Frederiksborg Amtsavis 1976 beretter nogle ældre i sognet om deres skoletid hos lærer Teglbjærg. Den ene fortalte, at de ikke brugte alle timerne til at læse og regne, de hjalp også med at luge og så i forsøgshaven; som belønning fik de honningmadder. En anden fortalte, at bierne undertiden kom ud af staderne om vinteren når solen skinnede, men så besvimed de af kulden og Teglbjærg samlede dem så op på et låg, der anbragtes ved kakkelovnen, hvorfor lidt efter bierne fløj rundt i klassen.

Da Nivå Kirke åbnedes i 1910, blev Teglbjærg igen organist, som han før havde været i Melby.

Jo, en lille grå gravsten gemmer også på sin fortælling.

gangen. Herfra fortsætter vi ned til det idylliske Skyllebakkekvarter, der som en lille by i byen, i mange år har vakt de besøgendes nysgerrighed. Bag dette ligger tomten efter det forhen så berømte Frederikssund Skibsværft. Herfra går vi forbi Frederikssund gamle sygehus og videre gennem byens ældste villakvarter til byens gågade. Herfra skal vi bagom hovedgadens husrækker til Bløden, der er en inddæmnet og tørlagt bugt af fjorden. Den tjener nu som et lille åndehul med parkeringspladser i byens midte. Turen er herefter forbi og vi ender, hvor vi startede: På byens Torv.

FORSIDEBILLEDET:

Under Kignæs ved Frederikssund. Xylografi fra Illustreret Tiden-
de, tegnet 1877 af K. Sediwy.

Egnsmuseet Færggården er kulturhistorisk lokalmuseum for Hornsherred/Frederikssundegnen. Museet har samlinger fra både forhistorisk tid og nyere tid. Et samlet fund med 4 helleristede sten med håndmotiv hører til museets mest markante genstande fra bronzealderen. Museet har alsidige samlinger fra tiden ca. 1800-1950, der kan belyse levevilkårene på egnen i den periode. Dansk Husflids historie er et af museets særlige interesseområder. Der afholdtes ca. 3 årlige særudstillinger på museet, der har til huse i Jægerspris gamle Færggård fra 1839.

fahs

FAHS er et medlemsblad for FREDERIKSBORG AMTS HISTORISKE SAMFUND og udkommer 4 gange årligt. Artikler til bladet sendes til FAHS, sekretariatet, Stjernegade 6, 3000 Helsingør.

FAHS * NUMMER 2 * MAJ 1991

REDAKTION:

Poul Korse
(ansvarshavende)

Lars Bjørn Madsen

Eva Deichmann

Tryk: A-Print,
Helsingør

Lay-out:
Helsingør Bymuseum

ste oplevelse i min tid at overvære den endeløse jubel, da Danmark blev befriet.

Meget er ændret i min tid, og selv er jeg undergået mange forandringer. Jeg rummer nu et diskotek, "Kong Albert", opkaldt efter en af ejerne. En modebutik, "La Placa", en stofbutik, "Per Reumert", et cafe-

teria, en vin- og tobakshandel.

I mine ungdomsår i forrige århundrede, havde jeg aldrig forestillet mig det syn, jeg nu ser på torvet: hele pladsen opfyldt af parkerede biler. Men alle disse mange biler må nok tages som udtryk for, at der stadig sker noget i slots- og handelsbyen

NY ÅRBOG

Helsingør Kommunes Museers Årbog 1990 er udkommet.

Årbogen indeholder bidrag fra 19 "almindelige" personer, der har skrevet erindringer fra mere eller mindre "gamle dage" i

Helsingør og omegn.

Beretningerne stammer iøvrigt fra den indsamling Samfundet foretog i 1989 i samarbejde med bryggeriet Wiibroe.

Årbogen, der er på 108 sider kan købes for 120 kr. (excl. porto på Helsingør Bymuseum.

Lærer Teglbjærg

af Mogens Wellendorf

På Nivå kirkegård står en beskeden, grå gravsten med indskrift:

Louise Teglbjærg

* 1855 + 1919

Rasmus Teglbjærg

* 1851 + 1921

Bag disse navne gemmer sig lærer ved skolen i Vejenbrød 1886-1921 og dennes hustru. Det var to fynboer, hun født i Svendborg, datter af snedkermester Jens S. Nielsen og Jør-

enminne Margr. Larsen, og han født i Brylle Sogn lidt SV for Odense. I Brylle kirkebog står, at Rasmus Larsen var søn af husmand Lars Nielsen og Rasmine Christine Rasmusdatter i Teglbjerghus, og forneden er tilføjet: Navneforandring 1901: Rasmus Teglbjærg.

Forgængeren i embedet 1841-1886 Svend Hansen (f. 1815 i Gilleleje, søn af lærer Cornelius Hansen) var i sine senere